

אורות השבת

גליון מס'
798

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

אחראי מערכת
הרב אברהם טריקי

פרשת השבוע
בא

עורך
הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א מעלת התפילין

וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ
לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת ה' בְּפִיךָ כִּי בְיַד חֻזְקָה הוֹצֵאָהָ ה' מִמִּצְרַיִם (שמות יג, ט)
וְהָיָה לְךָ לְאוֹת: יציאת מצרים תהיה לך לאות. (רש"י)

וכה הם דברי ספר החינוך (מצוה תכא), בביאור שורש מצוה זו: לפי שהאדם בהיותו בעל חומר ימשך בהכרח אחר התאוות, כי כן סבע החומר לבקש כל הנאות אליו והערב כסוס כפרד אין הבין, אם לא שהנפש שחננו האל תמנענו לפי כוחה מן החטא. ומאשר תשכון בגבולו שהיא הארץ, ורחוקה מאד מגבולה שהיא השמים, לא תוכל לו ויגבר כוחו עליה תמיד, לכן היא צריכה על כל פנים להרבה שומרים לשומרה משכנה הרע פן יקום עליה ויהרגנה אחר היותה בגבולו ותחת ידו. ורצה המקום לזכותנו אנחנו עם הקודש, וציונו להעמיד שומרים גבורים סביב לה, והם שנצטוו לכל נפסיק דברי תורה מפינו יומם ולילה, ושניתן ארבע ציציות בארבע כנפות כסותנו ומחוזה בפתחינו והתפילין בידנו ובראשינו, עכ"ל. הרי לפנינו מפורש, כי לולא שמירת הנפש המיוחדת שחנן האל את האדם, אי אפשר היה לו לעמוד בפני החטא אשר על פי דרכי הטבע האנושי יש בכוחו לגבור על האדם.

ובזה יובן, מדוע המצוות הראשונות בהם מתחיל הנער ביום היכנסו לעול תורה ומצוות, הם מצות ציצית ותפילין. והרי יש תרי"ג מצוות אשר בהם מתחייב הבר-מצוה, ואם כן מדוע נבחרו דוק אלו על פני כולם. אולם עפ"י דברי ספר החינוך הנזכרים, יפה נבחרו מצוות אלו, מפני שיש בהם כוח של שמירה לגבור על היצר הרע.

אלא שעדיין צריך ביאור, מדוע דוק מצוות אלו יש בהם כוח של שמירה יותר משאר מצוות. והנראה לכאור בזה הוא בהקדם דברי הרמב"ן אודות מצוות אלו, ח"ל עה"פ 'והיה לך לאות על ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת ה' בפיך כי ביד חזקה הוציאך ה' ממצרים' (שמות יג, ט): 'פירוש שתכתוב על ידך ועל בין עיניך יציאת מצרים ותזכור אותה תמיד למען שתהיה תורת ה' בפיך לשמור מצוותיו ותורותיו, כי הוא אדונך הפודך מבית עבדים', עכ"ל. ובה גילה הרמב"ן מהו סוד כוח השמירה שיש בתפילין, והיינו שעל ידי הנחתן בא לידי 'זכירה' כי הקב"ה הוא אדוננו הפודנו מבית עבדים – וזה יביאנו לידי 'שמירה' בכל מצוותיו ותורותיו. וכיצא בזה יש לומר על מצות ציצית אשר נאמר בה לשון זכירה – 'למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי' (במדבר טו, ט), והיינו על ידי 'זכירה' שהוא מביט בפתיל התכלת הדומה לרקיע – בא לידי 'ועשיתם אותם', כמתבאר מדברי הרמב"ן הנז"ל. וכן צריך לומר לגבי מצות מזוזה, אשר הסמיכה הכתוב למצות תפילין – 'וקשרתם לאות על ידך והיו לסוספות בין עיניך וכתבתם על מזוזת ביתך ובשעריך' (דברים יג, ט-ס), ומשמע שטעם אחד לשניהם, וכדפי'. ופשוט שכן הוא לגבי לימוד התורה שהיא החומה השומרת על האדם מפני החטא והיא התבלין העיקרי אשר על ידו יש בכוח האדם לגבור על יצרו הרע, כדברי הש"ס (קידושין ל, ב) 'בראתי לו יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין'.

ואכן גם ערוכה היא (מנחות סג, ב) עה"פ 'וראיתם אותו וזכרתם ועשיתם' (במדבר טו, ט): 'ראיה מביאה לידי זכירה, וזכירה מביאה לידי עשיה'. ועין בספר עולת תמיד (אות יא) אשר ד"ק מכאן: 'מדקאמר שמביאה, משמע שמעצמו יבוא לידי זכירה', עי"ש. ומעתה יובן עומק דברי החינוך הנז"ל אשר קבע את ארבעת המצוות הללו: תלמוד תורה, ציצית, מזוזה ותפילין – כמצוות אשר נועדו לשמור על נפש האדם מן החטא, ובלעדי שמירה זו אי אפשר לו להתגבר על יצרו. ולחידוד הדברים יש לומר, שעל ידי הזכירה כי הקב"ה הוציאנו ממצרים ביד חזקה ובזרוע נטויה באותות ומופתים עד אין חק, אזי מתחזק ברוחו באמונת ה' ומתמלא ליבו באהבת ה' לשמור מצוותיו ותורותיו כדברי הכתוב 'למען תהיה תורת ה' בפיך'. שכן סבע הוא באדם

דבר העורך כוחם של אותיות

"במכת ארבה" זעק פרעה 'ויסר מעלי רק את המוות הזה' על איזה מוות מדובר הרי במכה זו לא מתו, ולמה לא זעק בערוב וברד' ששם מתו. מבאר ה'ברכה משולשת' עפ"י 'האוהב ישראל' שחיי האדם תלויים בשמו, ואצל 'פרעה' כל חיותו והכישוף מאותיות "ע. פ. שבשמו, ר"ת "עצמות פנים". והחליף הקב"ה אותן באותיות "ב. א. שם הפרשה "בא" ונעשה מ"פרעה" תיבת "ארבה" ופסקה חיותו ממנו וניטל כוח טומאתו, וכמ"ש 'הצועם אלימלך' 'למען שיתי אותותי בקרב' אל תיקרי "אותותי", אלא "אותיותי" מלשון אותיות. וזה היה מוות לפרעה וחזר השפע לקדושה. ולכן נאמר במכה זו 'למען תספר לבנך' על כוחם של אותיות התורה והתפילה.

בבית אברהם ואלהינו

הרב עוזיאל אדרי

רב המרכז הרפואי "סורוקה"

וק"ק 'שבטי ישראל' שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים מדין לבאר-שבע	יום א' ז' שבט 13.1.19	יום ב' ח' שבט 14.1.19	יום ג' ט' שבט 15.1.19	יום ד' י' שבט 16.1.19	יום ה' יא' שבט 17.1.19	יום ו' יב' שבט 18.1.19	יום ז' יג' שבט 19.1.19
עלות השחר	5:35	5:34	5:34	5:34	5:34	5:33	5:33
זמן מלידת חמילין	5:41	5:41	5:41	5:41	5:40	5:39	5:39
זריחה - תנן החמה	6:44	6:44	6:44	6:44	6:43	6:43	6:43
מז"ק ק"ש לדעת מ"א	8:42	8:42	8:42	8:42	8:42	8:42	8:42
מז"ק ק"ש לדעת ותר"א	9:13	9:13	9:13	9:13	9:13	9:13	9:14
חצות יום לילה	11:49	11:49	11:50	11:50	11:50	11:51	11:51
מזרח גדולה	12:20	12:20	12:20	12:20	12:21	12:22	12:22
סוף הכרעה	16:09	16:09	16:10	16:10	16:11	16:12	16:13
שקיעה	17:01	17:02	17:03	17:04	17:04	17:05	17:06
אזאת הכוכבים	17:14	17:15	17:15	17:16	17:17	17:18	17:19

בבית אברהם ואלהינו

החל מליל שני ח' שבט

סוף זמנה ליל שני ט"ו בשבט עד השעה 5:35.

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	בא
הפטרה:	הדבר אשר
כניסת השבת:	16:39
יציאת השבת:	17:31
רבינו תם:	18:03

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

העלון טעון גניזה.

אורות הפרשה

טוהר הלב היהודי

בא אל פרעה כי אני הכבדתי את ליביו, כתב בזוהר רבי יהודה פתח 'בא אל פרעה' היינו דכתיב 'אשרי העם יודעי תרועה', מבאר **ה'בן לאשרי'** ע"פ מש"כ בספר **התניא** בשם **הזוהר** אמר רב של המתיבתא בגן עדן גופא דלא סליק ביה נהורא דנשמתא גוף של אדם שלא נקלט בו אור הנשמה, מבטשין ליה עם הרהורי תשובה מתוך לב נשבר, ותסור ממנו הטומאה של כובד וטמטום הלב והמוח. וזהו שכתב **הזוהר** פרעה **"הגוי"** לא יכול להסיר את טומאת הכבדת לבו, אבל **"עם ישראל"** אשרי העם יודעי תרועה מלשון **"שבירה"** תרועים בשבט ברזל, הם יודעים להיכנע להקב"ה ולהיות לב נשבר לפניו, וזוכים לגאולה פרטית וכללית שזה בחינת משיח. וזה נרמז **"בא אל פרעה"** גימטריה **"משיח א-ל"**, מידת החסד. **"כי אני"** גימטריה שילוב שתי שמות הקודש **"הוי"ה אדנות"**. **"הכבדתי"** גימטריה **"אמת"**. **"את לבו ואת לב"** ראשי תיבות **"אלול"**.

עיסקת חליפין העברת צרות לגויים

למען שיתי אותותי אלה בקרבך, כתב הקדושת לוי בשם האריז"ל בשם **הזוהר** צירוף אותיות א"ב שבא כסדר אות א' ואחריו אות ב' הוא חסד ורחמים, אך כשהוא בא למפרע אות ב' ואחריו א' הוא דינים, א"כ שם הפרשה **"בא"** מורה על דינים. מבאר **ה'ברכה משולשת'** איתא במסכת ברכות 'אתן אדם תחתין' אל תקרי **"אדם"** אלא **"אדום"**. **"משה שבדור"** צדיק הדור כשרואה שמידת הדין מתוחה ח"ו על בני ישראל, עושה **עיסקת חליפין ומעביר את הצרות לגויים**. כמ"ש **ברעיא מהימנא** בסוד הכתוב 'ונשא השעיר עוונותם', שהשעיר זה עשו, שעשו נושא את עוונות עם ישראל ועליו חלים הגזירות. וביאור הפסוק כן: **ויאמר ה' אל משה**, **"למשה שבדור"** צדיק הדור. **"בא"**, אם אתה רואה מידת הדין מתוחה **"בא"** האות ב' קודמת לאות א'. תתפלל להעביר את הדינים **"אל פרעה"** על תקיפין דשאר עמין, **"כי אני הכבדתי את ליביו ואת לב עבדיו"** שהגויים אינם עושים תשובה, ולכן **למען שיתי אותותי אלה בקרבך** שיחולו הגזירות עליהם, **"אלה"** עם תיבת **"פרעה"** גימטריה **"שצ"א"**, ראשי תיבות **"ש"יחליף צ"דיק א"ותם"**, ויהיו האומות כפרה על בני ישראל.

שפע טוב לכל בית ישראל

למען שיתי אותותי אלה בקרבך, כתב האריז"ל שהקב"ה רצה לבטל את הדינים שפרעה יונק משם **"אלוקים"**, ע"י שיכניס בקרבו אותיות שם **"הוי"ה"**. מבאר **ה'צדיק מרעננה'** זי"ע **"הוי"ה פרעה"** גימטריה עם האותיות **"שפ"ד"** ועם הכולל **"שפ"ה"**, בגימטריה **"שכינה"** הקדושה. כמ"ש **הזוהר** בגלות עיקר השפע יורד למלאך השר של אותה אומה שישיראל נמצאים בארצו. וכאן הניס הקב"ה שם **"הוי"ה"** בקרבך של פרעה ונפל המלאך השר של מצרים, והשכינה הקדושה לקחה את כל השפע לעם ישראל.

עשר מכות או צ"ח מכות

ויאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה לנו למוקש, יש לדקדק למה עבדי פרעה העלימו את שמו של משה ואמרו **"זה"** לנו למוקש, ועוד שהיו צריכים לומר **"אלה לנו"** למוקש שהכוונה על משה ואהרן. מבאר רבי **יצחק הכהן הוברמן** זצ"ל **"זה לנו"** גימטריה **"צ"ח"** כנגד צ"ח קללות, וזהו שאמרו עבדי לפרעה עד מתי תסרב לשלחם, אם לא מספיק לך עשר מכות תקבל צ"ח מכות.

"ארבה" גימטריה "יצחק"

צטה ידך על ארץ מצרים בארבה, כתב **ה'פני דוד'** יצחק אבינו ע"ה היה שמו **"יש'חק"**, ובשביל לקצר את גלות מצרים ויתר ונתן את האות **"ש"** משמו ובמקומה נטל את האות **"צ"** ונקרא **"יצחק"**, מבאר **ה'בן לאשרי'** שע"ז הקב"ה הפחית מחשבון 400 שנה, ש' - 300 פחות צ' - 90 יוצא שווה ר"ו - 210 שנה שהיו במצרים, והנה **"בארבה"** גימטריה **"ד"י"**, וזהו שאמר משה לפרעה **"ארבה"** גימטריה **"יצחק"**, שירד מהחשבון 400 שנה בזכות **"יצחק"**, ועתה לאחר 210 שנה כבר הסתיימה הגלות.

על המטה היו חקוקות המכות

צטה ידך... בארבה... ויט משה את מטהו, צריך להבין מדוע משה רבינו ע"ה שינה מציווי ה' שאמר לו **"נטה ידך"**, ומשה **"צטה את מטהו"**. כתב האור החיים הקדוש שהקב"ה אמר למשה תיקח **"ארבה אחד"** ותקשור אותו על המטה, וא"כ משה קיים את הציווי במדויק שהטה גם את **"ידו"** וגם את **"המטה"** **"בארבה"**, ומבאר עוד **ה'ברכה משולשת'** ע"פ מש"כ מדרש **תנחומא** שהמכות היו חקוקות על המטה, וציווה ה' למשה שיטה את ידו עם המטה שיגע ב"ידו" **"במטה"** במקום שנחקק תיבת **"ארבה"**, והדקדוק בתיבת **"את"** מטהו, שבדבר ה' לא מזכיר תיבת **"את"**, הכוונה על תיבת **"ארבה"** שהייתה חקוקה על המטה.

אורות הכשרות

לכשיכיר במעלת אדונו, הרי שהוא חושק ומתאוה להיות מן העובדים לפניו, להתהלל בתהילתו ולהשתבח בגדולתו וכו' עד שיגיע ליד קרבתו יתברך שמו (לשון הרמח"ל בדרך ה' ח"א פ"ה), עי"ש. ולזה רמז דוד המלך ע"ה באומרו 'שמח ישראל בעושי' - בני ציון יגילו במלכם' (תהלים קמס, ב). וזה שאנו מתפללים בכל יום לעת ערב 'ראו במים את גבורתו שבחו והודו לשמו' אזי מגיעים לדרגה של 'ומלכותו ברצון קבלו עליהם', והבן.

ובשכר זאת, אמרתי לכאר בסוב סעם דברי הגמ' (מנחות מג, ב): 'תנו רבנן, חביבין ישראל שסיבבן הקב"ה במצוות - תפילין בראשיתן ותפילין בזהריותיהן וציצית בבגדיהן ומזוזה לפתחיהן, ועליהן אמר דוד 'שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך' (תהלים קס, קסד). ובשעה שנכנס דוד לבית המרחץ וראה עצמו ערום, אמר: אוי לי שאעמוד בלי מצוות, וכיון שנזכר במילה שבבשר נתישבה דעתו, ולאחר שיצא אמר עליה שירה שנאמר למנצח על השמינית מזמור לדוד - על המילה שניתנה בשמיני'. וכבר עמדו המפרשים לכאר מאמר זה, שכן לפי פשוטו קשה להולמו מתחילתו ועד סופו. ראשית, הרי תפילין של יד ותפילין של ראש וציצית ומזוזה ארבע מצוות המה, וא"כ היאך מנאן דוד 'שבע מצוות'. ועוד יש להבין, מה חביבות יתירה יש במצוות אלו עד שחיבבן הקב"ה דוקא במצוות הללו. ועל כוללה צריך ביאור, מה הקשר שיש בין מצות מילה - למצוות הללו, עד שנתיישבה בה דעתו של דוד המלך ע"ה אחר שראה שהוא ערום מן המצוות הללו.

ברם על פי המבואר, זיבן מאמר זה על נכון. שכן ענין הראות מדברי הש"ס ורבותיו הראשונים, שיש במצוות אלו כוח מיוחד של שמירה והתגברות על היצר, ולא עוד אלא שהם המפתח לחיזוק לב האדם בשמירת שאר כל המצוות עד כדי הדביקות בו יתברך ובתורתו. ועל כן כשראה דוד המלך ע"ה שהוא ערום מהם, הבין שהוא ערום מכל המצוות - התלויות בהן כדפי'. ורק אחרי שנזכר בחתימת אות ברית קודש, אשר גם בה כרת ה' את בריתו עמו וציונו להיות חתומים בה בכל עת למען מזכור את בריתו, נתישבה דעתו וכשיצא אמר עליה שירה. ובזה סרה מכל וכל גם תלונתו הראשונה, שכן אמנם אין בהם אלא ארבע מצוות, מכל מקום כיון שהם המפתח לקיום שאר כל המצוות, שפיר התהלל בהם דוד על כל 'משפטי צדקך'. ומ"ש 'שבע' הוא לאו דוקא, כמבואר להדיא במאירי על תהלים (קס אות קסד) בשם הר"ד ק - שרצה לומר הרבה פעמים הללתיך ואין ענין השבע בדיוק, עי"ש.

בברכת לבת אלום ואבוק

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

בשורה משמחת

הננו שמחים לבשר לציבור הרחב כי בימים אלו הצטרפו למעגל **"הכשרות הרגילה"** שעי"ה **"הרבנות"** ב"ש

"מאמא סנדביץ"

בית "ביטא" באר-שבע

מסעדת "קוקה"

פסאג' רסקו, באר-שבע

"קיוסק השלום"

רחוב השלום 3, באר-שבע

"פיצה וינגייט השלום"

רחוב וינגייט 11, באר-שבע

כברכה

"מחלקת הכשרות"

שעי"ה הרבנות הראשית באר-שבע

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א הלכות ברכת שהחיינו

ש - על אילו פירות חדשים צריך לברך שהחיינו?

ת - פרי המתחדש משנה לשנה, ויש זמן קבוע לגידולו, וניכר עליו שהוא חדש, הרי זה מברך עליו שהחיינו בזמן אכילתו.

ש - בזמן הזה שמצויים פירות כל ימות השנה, כגון פירות הדור המשתמרים בקירור, האם מברך עליהם שהחיינו כשהם חדשים?

ת - פירות אשר ניכר עליהם שהם חדשים כגון: תפוזים, אשכוליות, קלמנטיות וכדומה, מברך עליהם שהחיינו אף על פי שמצויים כמותם כל ימות השנה המגיעים לשווקים מקירור. אבל כל שאין ניכר עליהם שהם חדשים, כגון אגוזים וכדומה, אינו מברך עליהם שהחיינו אף אם יודע עליהם שהם חדשים ולא אכל מהם זמן רב.

ש - האם מברכים שהחיינו על קטניות חדשים?

ת - מיני קטניות שניכר עליהם בבירור שהם חדשים כגון שהם ירוקים במקצת, נראה שמברך עליהם שהחיינו.

ש - האם מברכים שהחיינו רק על פירות העץ, או גם על פירות האדמה?

ת - מברכים שהחיינו גם על פירות האדמה - המתחדשים משנה לשנה ויש זמן קבוע לחידושם כגון: לפת ודלעת, אבטיח וכדומה, ובלבד שניכר עליהם שהם חדשים ולא הגיעו מקירור. אבל שאר מיני האדמה המצויים כל השנה ובפרט בזמן הזה שהחקלאות מתקדמת, כגון עגבניות ומלפפונים, תפוחי אדמה ובצלים וכדומה, אין מברכים עליהם שהחיינו, אף על פי שניכר עליהם שהם חדשים.

ש - האם מברכים שהחיינו על מיני ירקות ממשפחת העשבים?

ת - יש אומרים שאין מברכים שהחיינו על סוגי הירקות ממין העשבים, כגון חסה וכרפס ושאר עשבי טיבול, מפני שיש מהם הגדלים כל ימות השנה, ולא רצו לחלק בין ירק לירק. אולם יש חולקים שיש לדון כל ירק לגופו על פי טבעו ואופן גידולו. ולפי הנראה בזמן הזה שהחקלאות מפותחת וכמעט כל סוגי הירק מצויים רוב ימות השנה, אין לברך שהחיינו על כל סוגי הירקות שהם ממשפחת העשבים.

ש - האם מברכים שהחיינו על פרי מורכב?

ת - יש אומרים שאין מברכים שהחיינו על פירות מורכבים מין בשאינו מינו, מפני שנעשו בידי אדם והם נדד רצון הבורא יתברך, אף על פי שהם מותרים באכילה. אולם המנהג בארץ ישראל לברך שהחיינו גם על פירות מורכבים, וכן יש לנהוג מפני שאין אומרים ספק ברכות להקל במקום מנהג.

ש - האם מברכים שהחיינו על גרעיני פירות חדשים?

ת - המנהג שלא לברך על גרעיני פירות כגון גרעיני אבטיח ודלעת.

ש - האם מברכים שהחיינו על כמהין ופטירות?

ת - אין מברכים שהחיינו על כמהין ופטירות, מפני שהם גדלים מהלחות שבאוויר ואינם בני זריעה, ויש אומרים שגם אין זמן קבוע לחידושם.

ש - פרי שלא נגמר בישולו, האם מברכים עליו שהחיינו?

ת - אין מברכים שהחיינו על פרי חדש שלא נגמר בישולו. והאוכל פרי חדש בטרם נגמר בישולו ואחר כך רוצה שוב לאכול ממנו כשנגמר בישולו, לא יברך עליו. מפני שנחלקו בזה הפוסקים וספק ברכות להקל. וירא שמים הרוצה לצאת ידי חובת כל הדעות, יכוון לפטור פרי זה בפרי חדש אחר, או יכוון לצאת ידי חובה בברכת אדם אחר.

בית דין צדק לענייני ממונות

שע"י הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

נייד: 052-7670510

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

"אילן אילן במה אברך? פירותיך מתוקים..."

יה"ר שכל נסיעות שנוטעים ממך יהיו כמותך"

אכילת הפירות בט"ו בשבט היא מעין שבח והודאה לבורא יתברך אשר ברא בעולמו אילנות טובות ליהנות בהם בני אדם, ויום זה מסמן את הפריחה והשגשוג והוא יום חשבון הנפש של האדם על פריחתו הרוחנית שעליו לדאוג תמיד להיות במצב של עליה רוחנית.

לרווחת הציבור מצ"ב טבלה על הפירות המצויים בשוק, ואופן בדיקתם. והנוהגים להעלותם על השולחן בסדר ט"ו בשבט.

שם המוצר	אופן השימוש	שם המוצר	אופן השימוש
אמקדו	בחזקת נקי	דובדבנים בסירופ / מתוק	חייב בדיקה
אבטיח	בחזקת נקי	דובדבנים מיובשים	חייב בדיקה
אגוז ברזיל	בחזקת נקי	דובדבנים מסוככים	חייב בדיקה
אגוז לח עם קליפה	חייב בדיקה	זיתים	חייב בדיקה
אגוז טלך עם קליפה	חייב בדיקה	תבשילים	חייב בדיקה
אגוז מקדמיה	בחזקת נקי	חמוציות טריות/מסוככות	בחזקת נקי
אגוז פקאן מסוכך	בחזקת נקי	חמוציות מיובשות	חייב בדיקה
אגוז פקאן מקולף	חייב בדיקה	חרובים	חייב בדיקה
אגוז פקאן עם קליפה	בחזקת נקי	לדור באריות סגורות	בחזקת נקי
אגוז צנובר	בחזקת נקי	לדור באריות פתוחות	לבדוק ויזואלית
אגוז קוקוס	בחזקת נקי	מלון	בחזקת נקי
אגוז קשיו	חייב בדיקה	מנגו מיובש	לבדוק ויזואלית
אגוזים ושקדים קצוצים	חייב בדיקה	משמש מיובש	חייב בדיקה
אגס	בחזקת נקי	ענבים	לעיתים חייב בדיקה
אוכמניות	חייב בדיקה	ערמונים	לפתוח ולבדוק
אננס בשימורים	בחזקת נקי	פומלה / פומלית	לבדוק ויזואלית
אננס טרי	חייב בדיקה	פטל / אסנה	חייב בדיקה
אננס מיובש	חייב בדיקה	פיסטוקים	חייב בדיקה
אפרסמון	להסיר העלה ולשטוף	פפאיה טרי שימורים	בחזקת נקי
אשכולית	לבדוק ויזואלית	פפאיה טרי מיובש	מיובש לבדוק ויזואלית
אתרוג מסוכך	בחזקת נקי	צימוקים	חייב בדיקה
בטנים מצויים שוקולד	לפתוח ולבדוק מדגמות	קבוקים	לפתוח ולבדוק מדגמות
בטנים מקולפים	חייב בדיקה	קיווי טרי או מיובש	בחזקת נקי
בטנים עם קליפה	בד"כ בחזקת נקי	קלמנטין / תפוז	לבדוק ויזואלית
בונה טריה	בחזקת נקי	רימון	חייב בדיקה
בונה צ'יפס	בחזקת נקי	שזיף מיובש / תאנים	חייב בדיקה
ג'אז'י ברי	חייב בדיקה	שימורי פירות	בד"כ בחזקת נקי
גויאבה	חייב בדיקה	שקדים מקולפים	חייב בדיקה
גרעיני אבטיח	לפתוח ולבדוק מדגמות	שקדים עם קליפה	חייב בדיקה
גרעיני דלעת	בחזקת נקי	תות שדה / תות עץ	חייב בדיקה
גרעיני חמניה	לפתוח ולבדוק	תמר לח	בחזקת נקי
דובדבנים בסירופ / חמוץ	חייב בדיקה	תמר מיובש	חייב בדיקה
		תפוז סיני / מסוכך	בחזקת נקי
		תפוז עץ - טרי / מיובש	בחזקת נקי

המידע באדיבות ראש המכון למצוות התלויות בארץ

הגאון רבי שניאור זלמן רוח שליט"א

המעוניין לקבל בפקס או בדוא"ל הנחיות בדיקת הפירות
ישלח בהודעה בלבד למס': 0544586152 את כתובת
הדוא"ל או מס' פקס ובעז"ה ישלח לכל מבקש.

בברכה רבה

מחלקת הכשרות שע"י הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

אורות עונג שבת

מוח שליט על הלב

'כי אני הכבדתי את ליבוי', צריך להבין אם הכביד ה' את לב פרעה, מה יועיל משה בשליחותו. ועוד הקשה ה' שפת אמת' מדוע הכביד את ליבוי ולא את מוחו. מבאר ה'בן לאשרי' עפ"י מש"כ בספר התניא מקום משכן הנשמה האלוקית של יהודי הוא במוח, ועל כן המוח יש לו כוח להיות שליט על הלב. משא"כ אצל הגויים שאין להם נשמה השכל אצלם הוא כלא קיים ואדרבא עוד מעוקם ונוטה לרע גמור, כדכתיב 'חכמים המה להרע', וזהו הסיבה שהכביד ה' בדווקא את ליבוי של פרעה ולא את מוחו, כי מוחו לא קיים ואם יכביד את מוחו זה לא יועיל ולא יפעל על הלב, כי אצל הגוי הלב והמוח מנותקים לגמרי והלב לא נשמע למוח ויעשה כרצונו נגד המוח. ועל כן שלחו הקב"ה למשה לך ותראה את הכבדת לב פרעה, ותתבונן להבחין את ההבדל בין גוי ליהודי שיהודי יש לו נשמה אלוקית במוחו, ולכן אצל יהודי מוח שליט על הלב לא ללכת אחר רגש הלב וחלילה לא להתייאש מהתקווה והגאולה.

ש"י עולמות של תענוגים רוחניים קדושים

'ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את ליבוי ואת לב עבדיו למען שיתי אותותי אלה בקירבו', כתב ה'תולדות יעקב יוסף' כאן נטל הקב"ה את שורש כוחו של פרעה, כי במצרים נפלו ר"ב ניצוצות קדושה מרפ"ח ניצוצות שנפלו בבריאת העולם למטה, וכדי שיהיה בחירה ושכר ועונש הוריד הקב"ה תענוגים רוחניים מעולמות עליונים, וטמונים בדברים גשמיים תענוגי עוה"ז, שהמקור והשורש הם ש"י עולמות כדאיתא במסכת ברכות עתיד הקב"ה ליתן ש"י עולמות לכל צדיק, **"בקרבו"** גימטריה **"ש"י"**, ובני ישראל במצרים תיקנו **"ד"ב"** ניצוצות שהוציאו ממקורו של פרעה את ניצוצות ש"י עולמות והחזירו אותם לקדושה שנאמר **"וערב ר"ב עלה איתם"**, ומאז ועד ביאת המשיח נשאר לנו לתקן את **"פ"ו"** הניצוצות שנשארו.

סוד ההצלחה

איש ישר-דרך היה מוניש החייט. בעיירה מוגלניץ העריכו אותו על חריצותו ועל יחסו הטוב ללקוחותיו. עם הזמן התפרסם בסביבה, וגם לא יהודים נהנו משירותיו. מוניש החייט נהפך לאישיות נכבדת. פרנסתו הייתה בשפע. לא אחת ניצל את מעמדו לטובת אחיו היהודים, כאשר היה צריך להמליץ טוב בעדם. שמעו של החייט הגיע אף לאוזני הפריץ. הוא החליט לבקר את מוניש ולהתרשם מעבודתו. הפריץ בא במרכבה הדורה, מלווה במשרתיו הרבים. כל הפמליה חצתה את העיירה מוגלניץ עד שעצרה ליד ביתו של מוניש. הפריץ התפעל ממה שראו עיניו והציע למוניש הצעה מפתה – להיות חייט החצר. מוניש ענה מיד: **"אדוני הפריץ, בטוח אני כי לא אאכזב אותך, וכי מלאכתי תהא טובה בעיניך כמלאכתי הטובים שבחייטי פריז"**. נחנה הפריץ למשמע התשובה ואמר: **"אם-כן, כבר עתה שמתוך לממונה על המלחמה שלי. אתן בידך ממיטב האריגים והבדים המשובחים והיקרים, אולם, נימת איום עלתה בקולו של הפריץ, "אם תשחית את הסחורה המשובחת והיקרה, אבוי לנפשך!"** מוניש החל במלאכה. כשסיים לא היו מילים בפי הפריץ ורעייתו להביע את התפעלותם, והם כיבדוהו במתנות רבות נוסף על שכרו. מכאן והלאה היה יוצא ונכנס בארמונו של הפריץ. מוניש לא שינה את אורחות חייו. הוא הוסיף לבקר מעת לעת אצל הרבי ממוגלניץ, הקפיד על קלה כחמורה, וסייע לעניים בכל ליבו. לכן התקבלה בסלחנות העובדה שלבושו היה הדור ומוקפד, במיטב הבגדים, תפורים ומגוחצים היטב. אך עם הזמן החל הציבור לחוש כי דבר-מה השתנה אצל מוניש. הגאווה חדרה לליבו ומילאה את ישותו. כל הילוכו והתנהגותו הביעו שביעות רצון עצמית והכרת ערכו וחשיבותו. יום אחד הציג לפניו הפריץ רעיון חדש. מכיוון שמלאכתו נאה מאין-כמותה, הגיע הזמן להתכבד בה מול כל ידידיו ולהראות להם כי בגדיהם לא ישוו לעומת בגדי היפים. הזמין הפריץ את חבריו הפריצים לנשף תחרות בגדים מיוחדת. הוא מסר לידי מוניש בדים יקרי-ערך, כדי לתפור לו מהם מלתחה חדשה ומהודרת. הוא גם התרה בו כי כל כבודו יעמוד על כך המאזניים בערב הזה, ואבוי לו אם לא ידאג כי ינצח. החייט שפע ביטחון רב והבטיח לפריץ כי הבגדים שיתפור יזכו ללא ספק במקום הראשון. בעוד גאוותו מרקיעה שחקים, שכר החייט עוזרים והחל לשקוד על המלאכה הגדולה.

לרפואת

ר' יוסף שלמה בר עליה
ורחל בת סימי

בכל ליבו ציפה לערב המיוחל שבו הכול ישבחו את עבודתו. ימים ולילות עשו החייט ועוזריו בבית-המלאכה, מדדו ובדקו לבל ימצא קמט קל או חוט פרום, עד אשר היה הכול מוכן.

מוניש השתוקק להראות את כבודו לעיני כול. לכן הוביל את סחורתו בראש משלחת גדולה דרך רחוב היהודים, ועבר גם ליד ביתו של הרבי ממוגלניץ.

מוניש נכנס לארמון הפריץ בראש מורס, ובידיו המלחמה החדשה והיקרה. הפריץ ובני-משפחתו החלו למדוד את הבגדים, אך הבעת אכזבה עלתה על פניהם. הפריץ מדד בגד אחר בגד, ושום דבר לא השביע את רצונו. זעם רב נראה על פניו. שבועות מעטים נותרו עד הנשף, והוא עלול לנחול ביזיון.

"אני נותן לך שבוע אחד לתקן את עבודתך ולהביא מערכת בגדים שתמצא חן בעינינו", צרח לעבר מוניש. **"אם לא יהיו הבגדים מוכנים כראוי – רע ומר יהיה גורלך"**.

מוניש עזב את הארמון שבור ורצוף. בקושי שירך את רגליו. הוא לא הבין מניין באה עליו הרעה הזאת. ברור היה לו כי לא יוכל להכין מערכת בגדים חדשה בתוך שבוע אחד. ממרומי ההצלחה נפל אל עמקי התהום.

ופתאום ניצת בליבו זיק של תקווה. **"אלך אל הרבי ממוגלניץ. אולי יוכל להושיעני ממצבי העגום"**, חשב, ושם פעמיו אל בית הרבי. בהיכנסו אל חדרו, טרם הספיק לפצות פה, נפל מתעלה בדברי רוגע הקימו הצדיק מעלפונ, ואמר: **"אם תציית לכל דבריי, תזכה לראות את ישועת ה' הגדולה"**. מוניש הביע את הסכמתו והצדיק הורה: **"עליך לפרוס את בגדי הפריץ, ולאחר מכן לשוב ולתפור אותם בדיוק באותם תפרים. עם הבגדים האלה תשוב אל הפריץ וה' יהיה בעזרך"**.

החייט השתומם, אך הבין כי אין לפניו שום עצה אחרת. הוא ניגש למלאכה, פרס את כל הבגדים ותפר אותם מחדש בדיוק בקווי התפר הקודמים.

בלב נשבר התייצב החייט לפני הפריץ, בעוד זה נוטל ממנו את הבגדים ומתחיל למדוד. קריאות התפעלות נפלטו מגורנו, הבגדים הקסימו אותו והוא לא פסק מלשבחם. הוא ציווה למשרתיו לפייס את מוניש ולמלא את תיקו כסף רב ומתנות, ונפרד ממנו בכבוד ובחביבה. מבולבל לגמרי פנה מוניש אל בית הצדיק בבקשה להסביר לו את פשר הדבר. חייך הצדיק ממוגלניץ ואמר: **"מוניש יקירי, את מלאכתך עשית נאמנה, ובבגדים עצמם לא היה כל דופי. אולם יש דבר אחד שבו הכול תלוי:**

זה החן הניתן מהשמים. ראיתי אותך כשהלכת בגאווה אל הפריץ, וידעתי שאיבדת את החן למעלה, וממילא סר חינך גם בעיני הפריץ.

"אולם כאשר פרמתי את התפרים שעשית מתוך גאווה ותפרתי אותם מחדש בלב נשבר, מיד חזר אליהם החן"...

בית הוראה "היכל ירון"
מאסות הרב דוד גבריאל שליט"א
 מענה אנושי והלכתי לשאלות בהלכה
 ע"פ פסקי מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל

08-6701234
 מוסדות "תורת חסד" רח' עמוס ירקוני 3, באר שבע

